

Vluchtelingen

Jaap van 't Riet

Volgens de UNHCR, de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, zijn er wereldwijd 21 miljoen vluchtelingen. Daarvan wordt een kleine 18 miljoen opgevangen in de regio's (ruim 15 miljoen overigens in een buurland), omdat het voor de buurlanden niet mogelijk is om alle vluchtelingen op te vangen – en dat het ook voorkomt dat ze daar eveneens niet veilig zijn gaat een deel verder. Het is dus logisch dat er vluchtelingen naar Europa komen. Als werelddeel en als Nederland zijn we welvarend. Wat zeker niet betekent dat iedereen het goed heeft.

Of de afspraken die in juni in Luxemburg zijn gemaakt gaan werken is afwachten. In het 'vluchtelingendossier' is het bepaald niet vanzelfsprekend dat landen zich aan afspraken houden. De mensen die asiel zoeken in de Europese Unie gaan verdeeld worden in twee groepen. In de ene groep zitten mensen die afkomstig zijn uit landen waaruit doorgaans weinig mensen worden erkend. In de andere groep zitten mensen die uit landen komen waar meer dan twintig procent van de asielaanvragen wordt goedgekeurd.

zou er weleens bij in kunnen schieten.

Een deel van die vluchtelingen komt naar Nederland. We kennen allemaal de beelden van Ter Apel, waar teveel mensen zitten omdat het onvoldoende lukt mensen onder te brengen op opvanglocaties. En die locaties zitten zo vol omdat er onvoldoende woningen zijn zodat mensen kunnen verhuizen als ze hier mogen blijven. Dat daar gebrekkig (wellicht is 'falend' een betere omschrijving) beleid aan ten grondslag ligt is op zichzelf van belang, maar om het nu op te kunnen lossen is het niet relevant. Net zomin als dat de opvang drastisch werd teruggebracht toen het aantal asielzoekers verminderde.

Overigens verbaas ik mij erover dat er relatief weinig overlast is. Zeker, er zijn geregeld berichten van overlast, maar als andere mensen dag in dag uit bij mij op de lip zouden zitten, zou ik stapelgek worden. En vast gedrag gaan vertonen dat als overlast wordt ervaren. Dat asielzoekers vervolgens niet of slechts beperkt mogen werken maakt het er alleen maar beroerder op. Iets met ledigheid en een kussen.

'Het is logisch dat er vluchtelingen naar Europa komen.'

Bij mij riep dit een beeld op uit de Tweede Wereldoorlog, waar de mensen die per trein naar een vernietigingskamp werden gebracht soms ook in twee groepen werden verdeeld, de mensen die direct vergast konden worden en de mensen die nog een tijdje konden werken. Ik realiseer me heel goed dat dit niet eerlijk is, ik bedoel het nadrukkelijk *niet* als vergelijking maar het beeld dringt zich onontkoombaar op.

Gelukkig waren er bij het overleg ook landen die van oorsprong overwegend katholiek waren, waar we ongetwijfeld aan te danken hebben dat het systeem een aflat kent: als je geen mensen – of een beperkt aantal – wilt of kunt opvangen mag je dit afkopen met €20.000 per vluchteling. Toch fijn dat we nu weten wat een mensenleven waard is. In ieder geval dat van een vluchteling. Neemt u me niet kwalijk, ik liet mijn sarcasme even met me aan de haal gaan.

De bedoeling lijkt te zijn dat de eerste groep de EU (zo goed als) niet inkomt. De landen van de EU hebben afgesproken dat elke vluchteling individueel beoordeeld moet worden (RICHTLIJN 2011/95/EU). Dus ook de groep waarvan verwacht wordt dat die mensen worden teruggestuurd. Nog steeds zal van iedere vluchteling, van ieder individueel mens, zorgvuldig moeten worden gekeken of ze mogen worden teruggestuurd. Die zorgvuldigheid

In het vluchtelingenverdrag staat trouwens een interessante bepaling: "De Verdragsluitende Staten zullen de bewegingsvrijheid van zodanige vluchtelingen niet verder beperken dan noodzakelijk; deze beperkingen zullen alleen worden toegepast totdat hun status in het land van toevlucht is geregeld of totdat zij er in geslaagd zijn toegelaten te worden in een ander land." (art.31.2, Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, Genève, 28-07-1951). De crux is waarschijnlijk het woord 'noodzakelijk', daar valt lang over te bakkeleien...

Voor dit soort vraagstukken is er nooit een eenvoudige oplossing, het zal zonder meer gaan over meerdere maatregelen die niet direct effect hebben. Wat het belang onderstreept om zo snel mogelijk goede maatregelen te nemen. Welke dat precies zijn laat ik graag aan de politiek, maar wat ik me wel serieus afvraag is of we niet net zo doortastend kunnen zijn als tijdens de coronacrisis. Op zich ben ik er geen voorstander van om op een dergelijke manier met noodwetten te werken, maar hoe de situatie nu is met het asielbeleid wordt door velen als een crisis gezien en ervaren. Als er in de Tweede en Eerste Kamer ruime meerderheden zijn om dit tijdelijk (!) op doortastende wijze te mogen aanpakken, lijkt me dat het waard om serieus te overwegen. Want laten we alsjeblieft, alsjeblieft de mensen die hier hulp zoeken goed behandelen.

Jaap van 't Riet, tot voor kort secretaris van De Linker Wang